

מי שנטמא, אף אם טבל [שבכך טהר לאכילת מעשר שני], כל זמן שלא העריב היום, [להיות טהור גמור], פסול לשריפת הפרה.

וחכמים אומרים, ששריפת הפרה כשירה גם בכהן **טבול יום**, כלומר שטבל היום לטומאתו, ועדיין לא העריב היום^א, וכדי להוציא מלבם של צדוקים, [כלומר להראות שאין עושים כדעתם של צדוקים], **היו מטמאים את הכהן השורף את הפרה, ומטבילים אותו, כדי שבשעת שריפת הפרה, יהיה הכהן טבול יום**. וכתבו התוס', שלא היו מטמאים אותו בטומאה של תורה, שלא היו רוצים לזלזל בו כל כך, אלא היו סומכים ידיהם על ראשו, שבכך היה נטמא טומאה מדברי חכמים, שהחמירו, שכל שלא נשמר בטהרה לצורך עשיית הפרה, נחשב אצל עושיה כזב, ולכן מדברי חכמים, בנגיעתם בו נחשב הוא כמי שנטמא בזב, וחוזרים ואומרים לו, "אישי כהן גדול רד טבול אחת", ויורד וטובל, ונעשה טבול יום מדברי חכמים, ועדיין הוא טהור גמור מהתורה.

לשכת בית האבן

נתבאר שכדי להוציא מלבם של צדוקים, תקנו חכמים, שלא תעשה הפרה על ידי טהור גמור, אלא על ידי מי שהוא טבול יום.

ומאחר שהקלו בה כך, חששו שיבואו להקל בה הרבה ולזלזל בשמירת טהרתה אף בדברים אחרים, ולכן כנגד הקולא הזו, שהיא נעשית בטבול יום, תקנו להחמיר בה הרבה, שיהיו כל מעשיה בכלים שאינם מקבלים טומאה, [כגון כלי גללים, וכלי אבנים, וכלי אדמה]. וכתבו התוס', שדווקא באותם שבעת ימי פרישה של שריפת הפרה, החמירו שישתמשו רק בכלים שאינם מקבלים טומאה, אבל בשעת קידוש אפר הפרה במים, היו מקדשים בכל הכלים, אלא שניתן לקדש גם בכלים אלו.

ומהטעם הזה, שהיו כל מעשיה בכלי אבנים, אותה לשכה שאליה הפרישו את הכהן שבעת ימים קודם שריפת הפרה, היתה נקראת לשכת בית האבן.

הסיבה שהיתה לשכת בית האבן צפונה מזרחה

עניין זה שהיתה לשכת בית האבן בצד צפון מזרח נעשה להיכר שלשכה זו לצורך הפרה נעשית, ששני צדדים אלו יש בהם היכר לדבר.

^א י"מ שמדין תורה כל טבול יום כשר לפרה. וי"מ שמדין תורה רק טבול יום של טומאת מת ושרץ כשר לפרה, אבל טבול יום של טומאות אחרות, כגון בועל נידה, אינו כשר לפרה. [תוס' בדף ג].